

מעור

שם המוסרת:

נושא השיעור: ארצות הים התיכון.

מקצוע: גיאוגרפיה.

שכבת גיל: כיתה ו'.

תאריך המסירה: ט"ו טבת.

שיקולי דעת דידקטיים

נושא ארצות הים התיכון נמסר בשיעור גיאוגרפיה כחלק מתוכנית הלימודים הכרונולוגית.

נושא זה הינו נושא המתפרש על כמה חודשים, בהם הבנות לומדות על ארצות הים התיכון מהביטים שונים.

בשיעור זה ערכתי סקירה קצרצרה על כל ארץ מארצות הים התיכון וללמד את הבנות מאפיינים בסיסיים על כל ארץ.

השתמשתי במגוון פעילויות ועזרים בשביל ליצור ענין ומוטיבציה לנלמד.

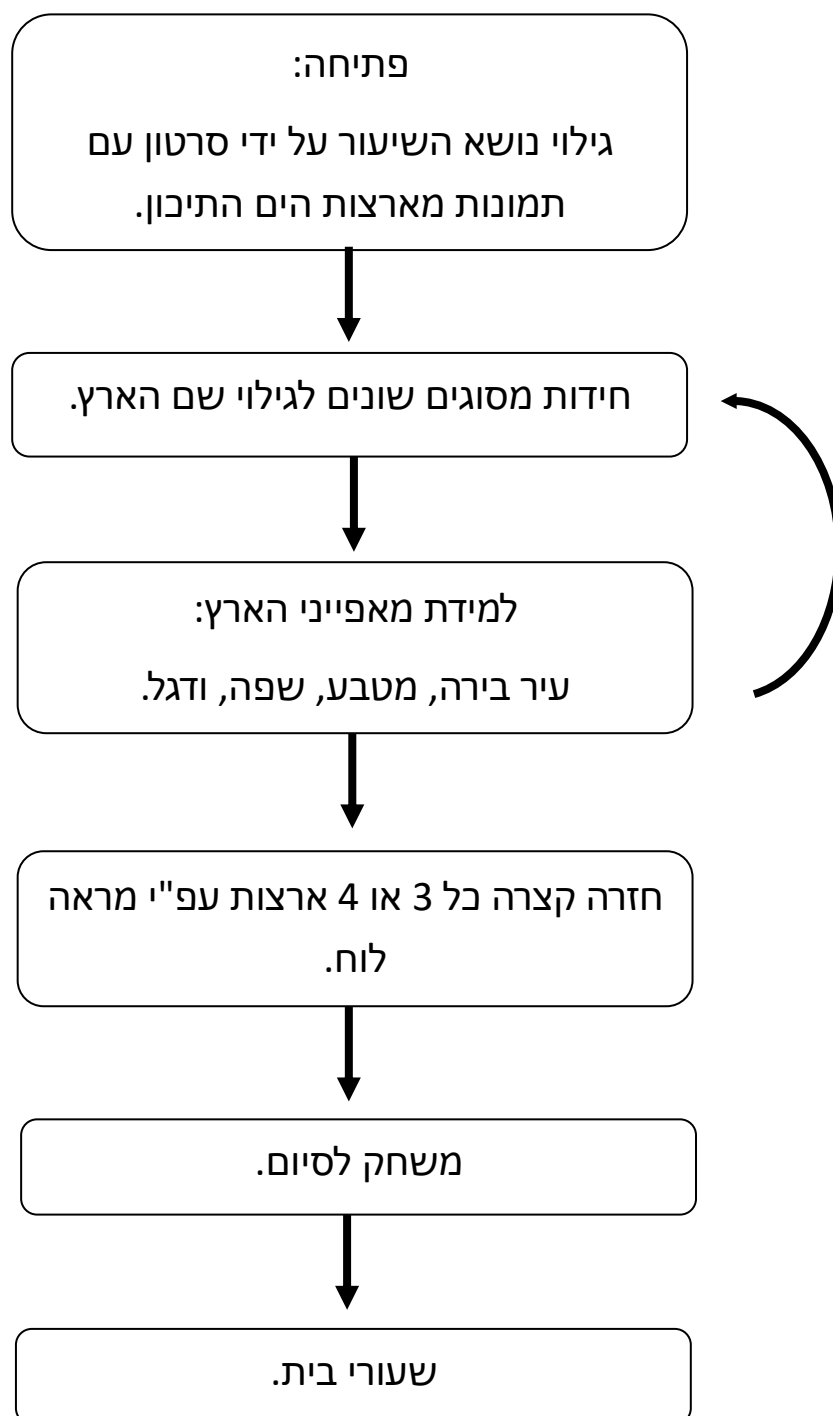
ביבליוגרפיה

1. הורנשטיין, י' (תשס"ו). **אטלס**. תל אביב: הוצאת יבנה. עמ' 43-46.
2. הלפרין, הרב ר' (תשנ"ג). **אנציקלופדיה לבית ישראל**, כרך ב', עמ' 223-228.
3. מילר, ט' (תש"ס). **ארצות הים התיכון**. ירושלים: ישורון. עמ' 7-12.

עזרי למידה.

1. מפה של ארצות הים התיכון.
2. סרטונים.
3. תמונות.
4. חידות.
5. תמונות של דגלים.
6. כרטיסי ת.ז. זהות.
7. כרטיסים עם דגלים.
8. מקרן.

תרשים זרימה

מטרות לימודיות:

1. התלמידה תדע שער הבירה של סגור זה שיהיה חרות לנפשו וינה. בית יקב' החדש אשרו
2. התלמידה תדע שהשפה המדובר ביון היא יוונית.
3. התלמידה תדע שהמטבע של יון היא אירו.
4. התלמידה תדע שער הבירה של אלבניה היא טירנה.
5. התלמידה תדע שהשפה המדובר באלבניה היא אלבנית.
6. התלמידה תדע שהמטבע של אלבניה היא לק אלבני.
7. התלמידה תדע שער הבירה של קרואטיה היא זאגרב.
8. התלמידה תדע שהשפה המדובר בקרואטיה היא קרואטית.
9. התלמידה תדע שהמטבע של קרואטיה היא קונה.
10. התלמידה תדע שער הבירה של צרפת היא פריז.
11. התלמידה תדע שהשפה המדובר בצרפת היא צרפתית.
12. התלמידה תדע שהמטבע של צרפת היא פרנק.
13. התלמידה תדע שער הבירה של ספרד היא מדריד.
14. התלמידה תדע שהשפה המדובר בספרד היא ספרדית.
15. התלמידה תדע שהמטבע של ספרד היא אירו.
16. התלמידה תדע שער הבירה של מרוקו היא רבאט.
17. התלמידה תדע שהשפה המדובר במרוקו היא ערבית או תאמאזיגת.
18. התלמידה תדע שהמטבע של מרוקו היא דירקאד.
19. התלמידה תדע שער הבירה של אלג'יריה היא אלג'יר.
20. התלמידה תדע שהשפה המדובר באלג'יריה היא ערבית.
21. התלמידה תדע שהמטבע של אלג'יריה היא דינר אלג'ירי.

-
-
22. התלמידה תדע שעיר הבירה של טוניסיה היא טוניס.
23. התלמידה תדע שהשפה המדוברת במונטנגרו היא ערבית.
24. התלמידה תדע שהמטבע של טוניסיה הוא דינר טוניסאי.
25. התלמידה תדע שעיר הבירה של לוב היא טריפולי.
26. התלמידה תדע שהשפה המדוברת בלוב היא ערבית.
27. התלמידה תדע שהמטבע של לוב היא דינר לובי.
28. התלמידה תדע שעיר הבירה של מצרים היא קהיר.
29. התלמידה תדע שהשפה המדוברת במצרים היא ערבית.
30. התלמידה תדע שהמטבע של מצרים היא לירה מצרית.
31. התלמידה תדע שעיר הבירה של סוריה היא דמשק.
32. התלמידה תדע שהשפה המדוברת בסוריה היא ערבית.
33. התלמידה תדע שהמטבע של סוריה היא לירה סורית.
34. התלמידה תדע שעיר הבירה של לבנון היא ביירות.
35. התלמידה תדע שהשפה המדוברת בלבנון היא ערבית.
36. התלמידה תדע שהמטבע של לבנון היא לירה לבנונית.
37. התלמידה תדע שעיר הבירה של טורקיה היא אנקרה.
38. התלמידה תדע שהשפה המדוברת בטורקיה היא טורקית.
39. התלמידה תדע שהמטבע של טורקיה היא לירה טורקית.
40. התלמידה תדע שעיר הבירה של איטליה היא רומא.
41. התלמידה תדע שהשפה המדוברת באיטליה היא איטלקית.
42. התלמידה תדע שהמטבע של איטליה היא אירו.

מטרות חינוכיות:

1. התלמידה תתפעם מגודל העולם שהקב"ה ברא.

מטרות פורמליות:

1. פיתוח מיומנות התמצאות במפה באמצעות הצגת הארצות ע"ג מפה.
2. פיתוח החשיבה ע"י פתרון חידה .
3. פיתוח כושר הסקת מסקנות מעיון בחומר.

מהלך השיעור

שק"ד

ליצירת מוטיבציה.
לגירוי התלמידות להגיע לנושא
השיעור.

לגילוי המשותף ולהכללה.

י.מ.פ.1

י.מ.פ.2
ליצירת סקרנות.

לפיתוח החשיבה.

להמחשה.

מהלך השיעור

שלום בנות יקרות, היום נלמד שיעור גיאוגרפיה.

אני אראה לכן סרטון עם תמונות ממקומות שונים בעולם, ואתן
תנסו לגלות מה המשותף להם.

המורה מראה את הסרטונים, והבנות מנסות לגלות את
המשותף.

המשותף הוא: כל המקומות מהסרטון הם מקומות השייכים
לארצות הים התיכון.

היום נלמד על ארצות הים התיכון, נערוך סקירה קצרצרה על
15 ארצות מארצות הים התיכון, ונלמד כמה מאפיינים עיקריים
של כל ארץ.

ארצות הים התיכון.

מפה של ארצות הים התיכון עם שמות הארצות.

על הלוח יש לכן 13 חידות.

כל שתי בנות תקבלנה מספר וכל פעם שתי בנות אחרות יאמרו
לי איזו חידה לפתוח לפי המספר שיש להן.

(החידות לא יהיו לפי הסדר במערך אלא לפי המספרים שחולקו לבנות).

חידה מספר 1:

החידה: מילה העשויה מ-3 אותיות כמעט זהות.

הפתרון: יון.

המורה מציגה לבנות מספר תמונות וסרטונים מיון.

תמונות וסרטונים מיון.

ועכשיו נלמד בקצרה על המאפיינים.

עיר הבירה של יון היא אתונה.

עיר בירה: אתונה.

באיזו שפה מדברים ביון?

ביון מדברים ביונית.

שפה: יונית.

ש.

ת.

ש.

ת.

ש.

ת.

מהלך השיעור

שק"ד

להעשרת מידע.

י.מ.ל. 3.

י.מ.פ. 2.

התיימנות באיתור מהיר.

י.מ.ל. 4.

יכולת עריכת השוואות.

י.מ.ל. 5.

י.מ.ל. 6.

י.מ.פ. 2.

לניתוח נתונים.

מהלך השיעור

במדינות רבות ברחבי אירופה משתמשים במטבע האירו, וכך גם ביון.

מטבע: אירו. דגל: תמונה של הדגל.

כעת נעבור לחידה הבאה.

חידה מספר 2:

החידה: תמונות שונות מאלבניה (בין התמונות יש גם תמונות עם דגל אלבניה).

אני אציג לכן עכשיו במקביל לתמונות לוח עם כל דגלי ארצות הים התיכון ועל כל דגל יהיה גם שם הארץ שאליה הוא שייך, אתן תצטרכנה לגלות מהי המדינה עפ"י התמונות והדגלים.

הפתרון: אלבניה.

ועכשיו נעבור במהירות על המאפיינים של אלבניה.

עיר הבירה של אלבניה היא טירנה.

עיר בירה: טירנה.

פעמים רבות, השפה שבה מדברים בארץ דומה מאוד לשם הארץ, כך גם באלבניה.

אם כך, מה היא השפה שמדברים באלבניה??

אלבנית.

שפה: אלבנית.

המטבע שבה משלמים באלבניה היא לק אלבני.

מטבע: לק אלבני. דגל: תמונה של הדגל.

וכעת נעבור לחידה הבאה.

חידה מספר 3:

החידה: תמונות שונות מקרואטיה (בין התמונות יש גם תמונות עם דגל קרואטיה).

אני אציג לכן עכשיו במקביל לתמונות לוח עם כל דגלי ארצות הים התיכון ועל כל דגל יהיה גם שם הארץ שאליה הוא שייך, אתן תצטרכנה לגלות מהי המדינה עפ"י התמונות והדגלים.

הפתרון: קרואטיה.

ועכשיו נעבור במהירות על המאפיינים של קרואטיה.

ש.
ת.

ש.
ת.

ש.
ת.

מהלך השיעור

מהלך השיעור

שק"ד

י.מ.ל.7	עיר הבירה של קרואטיה היא זאגרב.	עיר בירה: זאגרב.	ש.	ת.
יכולת עריכת השוואות.	השפה שבה מדברים ארץ זו דומה אף היא מאוד לשמה של הארץ.	השפה שבה מדברים ארץ זו דומה אף היא מאוד לשמה של הארץ.	ש.	ת.
י.מ.ל.8	אז מהי השפה?	קרואטית.	ש.	ת.
י.מ.ל.9	שפה: קרואטית.	בקרואטיה משתמשים ומשלמים במטבע ששמה קונה.	ש.	ת.
י.מ.פ.2	מטבע: קונה. דגל: תמונה של הדגל.	וכעת לחידה הבאה.	ש.	ת.
להחיות את הנלמד.	חידה מספר 4:	החידה: סרטון של מגדל אייפל.	ש.	ת.
לגיוון דרכי הוראה.	הפתרון: צרפת.	וכעת נלמד מספר מאפיינים על צרפת.	ש.	ת.
י.מ.ל.10	סרטון למידה קצרצר על המאפיינים של צרפת.	עיר בירה: פריז.	ש.	ת.
י.מ.ל.11	שפה: צרפתית.	מטבע: פרנק. דגל: תמונה של הדגל.	ש.	ת.
י.מ.ל.12	וכעת נעבור לחידה הבאה.	חידה מספר 5:	ש.	ת.
י.מ.פ.2	החידה: תמונות שונות ממרוקו (בין התמונות יש גם תמונות עם דגל מרוקו).	אני אציג לכן עכשיו במקביל לתמונות לוח עם כל דגלי ארצות הים התיכון ועל כל דגל יהיה גם שם הארץ שאליה הוא שייך, אתן תצטרכנה לגלות מהי המדינה עפ"י התמונות והדגלים.	ש.	ת.
לניתוח נתונים.	הפתרון: מרוקו.	ועכשיו נעבור על המאפיינים של מרוקו.	ש.	ת.

מהלך השיעור

שק"ד

מהלך השיעור

	עיר הבירה של מרוקו היא רבאט.	
י.מ.ל.13	עיר בירה: רבאט.	ש.
	במרוקו ישנן שתי שפות שמשתמשים בהן, הראשונה והעיקרית היא ערבית, אך יש גם רבים שמדברים בתאמאזיגת.	ת.
י.מ.ל.14	שפה: ערבית או תאמאזיגת.	ש.
	במרוקו משתמשים במטבע ששמה דירקאד.	ת.
י.מ.ל.15	מטבע: דירקאד. דגל: תמונה של הדגל.	ש.
י.מ.פ.2	וכעת נעבור לארץ הבאה.	ת.
ליצירת סקרנות. התיימנות באיתור מהיר.	חידה מספר 6: החידה: תמונות מספרד (ובמידה והבנות לא מצליחות לזהות אציג להן גם דגל ואת רשימת הדגלים). הפתרון: ספרד. וכעת נעבור על המאפיינים של ספרד. מהי עיר הבירה של ספרד?	ש. ת. ש.
י.מ.ל.16	מדריד. עיר בירה: מדריד	ש.
	באיזו שפה מדברים בספרד?	ת.
י.מ.ל.17	ספרדית. שפה: ספרדית.	ש.
להעשרת מידע.	המטבע של ספרד הוא מטבע שהרבה מהארצות שביבשת אירופה משתמשים בו. המטבע הוא אירו.	ת.
י.מ.ל.18	מטבע: אירו. דגל: תמונה של הדגל.	ש.
י.מ.פ.2	ולארץ הבאה. חידה מספר 7: החידה: תמונה של דגל אלג'יריה.	ת.
למידה חוויתית.	בנות, עפ"י רשימת הדגלים שעל הלוח לאיזו ארץ הדגל שייך? לאלג'יריה.	ש. ת.

מהלך השיעור

שק"ד

מהלך השיעור

	המאפיינים של אלג'יריה:	
ליצירת מוטיבציה.	עיר הבירה של אלג'יריה נשמעת כמעט כמו שמה של הארץ, אם רק מורידים את הסוף...	ש.
	האם אתן יודעות מהי עיר הבירה?	ת.
י.מ.ל.19	אלג'יר.	ש.
	עיר בירה: אלג'יר.	ת.
י.מ.ל.20	באלג'יריה מדברים בערבית.	ש.
	שפה: ערבית.	ת.
י.מ.ל.21	והמטבע של אלג'יריה הוא דינר אלג'ירי.	ש.
	מטבע: דינר אלג'ירי. דגל: תמונה של הדגל.	ת.
י.מ.פ.2	ונעבור לחידה הבאה.	
	חידה מספר 8:	
ליצירת סקרנות.	החידה: תמונות שונות מטוניסיה (בין התמונות יש גם תמונות עם דגל טוניסיה).	
	אני אציג לכן עכשיו במקביל לתמונות לוח עם כל דגלי ארצות הים התיכון ועל כל דגל יהיה גם שם הארץ שאליה הוא שייך, אתן תצטרכנה לגלות מהי המדינה עפ"י התמונות והדגלים.	ש.
	הפתרון: טוניסיה.	ת.
לפיתוח חשיבה.	ועכשיו נעבור על המאפיינים של טוניסיה.	
	עיר הבירה של טוניסיה היא ממש כשמה אם רק נוריד את סוף שם הארץ נקבל את שמה של עיר הבירה.	ש.
י.מ.ל.22	מהי עיר הבירה?	ת.
	טוניס.	ש.
	עיר בירה: טוניס.	ת.
	בטוניסיה מדברים בשפה ששולטת ברוב ארצות הים התיכון, מהי השפה?	ש.
י.מ.ל.23	ערבית.	ת.
	שפה: ערבית.	ש.
	והמטבע שמשלמים בה בטוניסיה זו מטבע ששמה הוא דינר טוניסאי.	ת.
	מטבע: דינר טוניסאי. דגל: תמונה של הדגל.	ש.

מהלך השיעור

מהלך השיעור

שק"ד

	וכעת נעבור לחידה הבאה.	
	חידה מספר 9:	
י.מ.פ.2	החידה: תמונה של דגל לוב.	
ליצירת עניין.	בנות, עפ"י רשימת הדגלים שעל הלוח לאיזו ארץ הדגל שייך?	ש.
	ללוב.	ת.
	ועכשיו נעבור על המאפיינים של לוב.	
	עיר הבירה של לוב היא טריפולי.	
י.מ.ל.24	עיר בירה: טריפולי.	
	השפה שמדברים בלוב היא שפה נפוצה מאוד בארצות הים התיכון, מהי?	ש.
	ערבית.	ת.
י.מ.ל.25	שפה: ערבית.	
	והמטבע השימושית בלוב היא דינר לובי.	
י.מ.ל.26	מטבע: דינר לובי. דגל: תמונה של הדגל.	
י.מ.פ.2	ונעבור לארץ הבאה.	
	חידה מספר 10:	
	החידה: תמונות שונות ממצרים (בין התמונות יש גם תמונות עם דגל מצרים).	
התיימנות באיתור מתוך רשימה.	אני אציג לכן עכשיו במקביל לתמונות לוח עם כל דגלי ארצות הים התיכון ועל כל דגל יהיה גם שם הארץ שאליה הוא שייך, אתן תצטרכנה לגלות מהי המדינה עפ"י התמונות והדגלים.	ש.
	הפתרון: מצרים.	ת.
	ועכשיו נעבור על המאפיינים של מצרים.	
	עיר הבירה של מצרים היא קהיר.	
י.מ.ל.27	עיר בירה: קהיר.	
	מה השפה שמדברים בה במצרים?	ש.
	ערבית.	ת.
	שפה: ערבית.	
י.מ.ל.28	במצרים משתמשים במטבע ששמה לירה מצרית.	
י.מ.ל.29	מטבע: לירה מצרית. דגל: תמונה של הדגל.	

מהלך השיעור

מהלך השיעור

שק"ד

	ונעבור לחידה הבאה.	
י.מ.פ.2	חידה מספר 11:	
	החידה: תמונה של דגל סוריה.	
ליצירת עניין.	בנות, עפ"י רשימת הדגלים שעל הלוח לאיזו ארץ הדגל שייך?	ש.
	לסוריה.	ת.
	ועכשיו נעבור על המאפיינים של סוריה.	ש.
	מיהי בירת סוריה?	ת.
י.מ.ל.30	דמשק.	ש.
	עיר בירה: דמשק.	ש.
	מהי השפה בסוריה?	ת.
י.מ.ל.31	ערבית.	ש.
	שפה: ערבית.	ש.
	בסוריה משתמשים במטבע ששמה לירה סורית.	ש.
י.מ.ל.32	מטבע: לירה סורית. דגל: תמונה של הדגל.	ש.
	ונעבור לארץ הבאה.	
י.מ.פ.2	חידה מספר 12:	
לגירוי התלמידות להגיע לתשובה.	סרטון על לבנון (ובמידה והבנות לא מצליחות לזהות אציג להן גם דגל ואת רשימת הדגלים).	ש.
	הפתרון: לבנון.	ת.
	וכעת נעבור על המאפיינים של לבנון.	
י.מ.ל.33	עיר הבירה של לבנון היא ביירות.	ש.
	עיר בירה: ביירות.	ש.
	מהי השפה השימושית בלבנון?	ת.
י.מ.ל.34	ערבית.	ש.
	שפה: ערבית.	ש.
	והמטבע שמשתמשים בה בלבנון נקראת לירה לבנונית.	ש.
י.מ.ל.35	מטבע: לירה לבנונית. דגל: תמונה של הדגל.	ש.

מהלך השיעור

מהלך השיעור

שק"ד

ונעבור לחידה הבאה.

חידה מספר 13:

החידה: תמונה של דגל טורקיה.

בנות, עפ"י רשימת הדגלים שעל הלוח לאיזו ארץ הדגל שייך?

לטורקיה.

ועכשיו נעבור על המאפיינים של טורקיה.

בירת טורקיה היא אנקרה.

עיר בירה: אנקרה.

מהי השפה שמדברים בה בטורקיה?

טורקית.

שפה: טורקית.

המטבע שמשמשים בה בטורקיה נקראת לירה טורקית.

מטבע: לירה טורקית. דגל: תמונה של הדגל.

(כל 3 או 4 ארצות המורה עורכת חזרה קצרצרה עפ"י מראה הלוח)

נותרו לנו 2 ארצות שלא למדנו עליהן,

איטליה וישראל.

על ארצות אלו תלמדנה בעז"ה באופן מפורט יותר בהמשך ולכן כעת רק נציג עליהן את הנתונים.

איטליה:

עיר בירה: רומא.

שפה: איטלקית.

מטבע: אירו.

דגל: תמונה של הדגל.

ישראל:

עיר בירה: ירושלים.

שפה: עברית.

מטבע: שקל.

דגל: תמונה של הדגל.

י.מ.פ.2

לעורר את הבנות לנלמד.

י.מ.ל.36

י.מ.ל.37

י.מ.ל.38

לחזרה ושינון.

קבלת משוב על הבנת הבנות.

י.מ.ל.39

י.מ.ל.40

י.מ.ל.41

מהלך השיעור

מהלך השיעור

שק"ד

לצורך התפסה.

י.מ.ח. 1

לחזרה חווייתית ושינון.

לקבלת משוב על הנלמד.

אם זה הגודל של ארצות הים התיכון בלבד, לא נותר לנו אלא להתפעם מגדלותו של הקב"ה שברא עולם זה.

חזרה קצרה עפ"י מראה לוח.

כעת לסיום נערוך משחק קצר,

כל שתי בנות תקבלנה תמונה של דגל של אחת מהארצות שלמדנו, וכל זוג בתורו יאמר לאיזו ארץ הדגל שייך ודבר או שתיים שלמדנו על ארץ זו.

המורה מחלקת לבנות מחזיק מפתחות בצורת גלובוס שמושחלות עליו כרטיסיות ת.ז. של הארצות שנלמדו בשיעור.

אני מחלקת לכן שכפול לש"ב,

בשכפול מצוירת מפה, וכל ארץ מסומנת בדגל שלה,

אתן צריכות להשלים את שם האץ והמאפיינים שלה,

תוכלנה להיעזר בתעודות הזהות שחילקתי לכן.